

Előfizetési díj.

Vidékekre postán vagy helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy órá helyben	1 frt.
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogadtunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haase
stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyiteltéri oszlokok

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Szerkesztői szállítás:

Belkirály-utca szeglet trencsain-vár 7. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Késziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1874 évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy órá	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben postai utalvánnyal kiadó Stein János könyvkereskedésére küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

A választási törvényjavaslat.

I.

Budapest, jun. 13.

(M. A.) A képviselőház központi bizottsága három napi tanácskozás után elvégre megállapította a választási törvényjavaslat első tizenegy szakaszát, melyben a választói jog igazolása, vagyis az activ választójogosultság szabályozatik.

A törvényjavaslat sulypontja e szakaszokban fekszik, melyek a központi bizottság által lényegesen átalakítva terjesztetnek a képviselőház elé. Bizonyára nem leendő felesleges részletesebben is foglalkoznunk ezen átdolgozott szerkezettel, a mely a képviselőház nyilvános vitáinak substratuma képezendi.

A törvényjavaslat első §-a szerint 1848 előtt fennállott kiváltságokra nem leendő jövőre választói jog alapítható, s e jog gyakorlatában csak kivételképpen hagyatnak meg azok, kik az 1865—1872 évek közt valamely országgyűlési választói névjegyzékben bennfoglaltattak.

A központi bizottság elfogadta ugyan az e §-ban foglalt elvet, de a kivételt a régi jog

alapján 1848 óta valamely névjegyzékben bennfoglaltakra terjeszté ki, mert nem találta következetesnek és méltányosnak, hogy kirekesztessenek a régi jogra fektetett választói qualificatióból azok, kik csak az 1848-i és Magyarország az 1861-i választások alkalmával vétettek föl személyes kiváltság alapján valamely névjegyzékbe.

Jóval fontosabb, s az ellenzék által előre láthatólag heves megtámadtatásban fog részesülni — a 2-ik §. módosítása. E §. eredeti szövege szerint ugyanis szabad kir. és rendezett tanácsú városokban azon házak lennének tekintendők választójogot adó 315 frt értékűeknek, melyek házbéradó alapján legalább 16 frt tiszta jövedelem után, vagy házosztályadó alapján legalább a III. osztály szerint rovatlak meg. A központi bizottság mellőzte ezen érték meghatározási módot, s csak azon esetben adá meg az említett házaknak a 315 frt értékét, ha „házbéradó alapján felvett legalább három lakrészt foglalnak magukban.” A bizottság e megállapodása míg egyrészt fenálló házbéradó-törvényünk szellemének megfelel, másrészt elejét akarja venni az oly visszaéléseknek, hogy valaki p. házáért csak két lakrészszel vétethesse adó alá, s mégis háztulajdonosi minőségben vindicáljon választójogosultságot. Nem akarta azonban a bizottság kiterjeszteni e megszorítást oly házakra is, melyek tényleg csak egy vagy két lakrészből állanak ugyan, de mégis (p. mint boltok, vagy fekvésüknek fogva) tulajdonosaiknak jövedelmük alapján adhatnak választójogot. s ez okból az említettük §-t egy új intézkedéssel töltötte meg, mely szerint „választójogosultsággal bír az is, ki házbéradóval megrótt legalább 105 frt tiszta jövedelmet igazol.”

A választójogosultságot (a szoros értelemben Magyarországon) megadó 1/2 urbéri telek szabatos quantitativ meghatározásáról a törvényjavaslat 3-ik §-a intézkedik, melyet a bizottság azon községekkel való tekintettel, melyekben urbériség nem létezett, következőleg volt kénytelen átalakítani: A választói jog alapján vett 1/2 urbéri telekhez hasonló kiterjedésűnek azon földbirtok tekintetik, melytől a birtokos legalább annyi adót fizet, a menyit ugyanazon községben legkevésbé megrótt eddigi urbéri értelemben vett 1/2 telek után fi-

delmeket élveznek, miért is a legnagyobb rosznak tartják — csak kevés időre is — széküktől megfosztva lenni. Ezért folyton feláldozzák meggyőződésüket a körülményeknek s ellenmondás nélkül megtesznek mindent, a mit a császárok kívánnak tőlük.

A mi különösen Mahometet illeti, könnyen bebizonyítható, hogy a hazájában uralkodó többféle istenhívésen kívül különösen Justinian és más görög császárok kereszténységét tartotta szeméi előtt. A Korán Mózesen kívül látszólag Jézust is elismeri; megadja neki mindazon tulajdonságokat és tisztességet, melyet a szentírás csatló nevéhez. Az őtök Sure-ben (fejezet a Koránban) magát Allahot szólaltatja meg ekképen: „az ő szövetség prófétái után Jézust küldöttem el, a Mária fiát, hogy a törvényt, mely a zsidók kezében vala, megállapítsa; az evangéliumot is rábíztam, ezt a világosság teljes kijelentést, mely Mózes törvényeibe erőt önt s az istenfőleket az üdvösség útjára vezeti.” Jézus rendkívüli erővel volt felruházva; születése természetfeletti, élete csodák által dicsőítve meg. „Isten Jézust — szól a második sure — Mária fiát csodátévő erővel fejezték fel s természetét a szent-lélek által magasztalta fel.

S mégis ezen hathatós érvek ellenére is, melyek minden ellenkező jelentést kizárnak, Mahomet elveti a megváltó isteni természetének s a legmagasabb lény háromságának az 5—7 századbeli egyházgyűlés által formulázott tan alapvonalait. Valami merev, mondhatni csaknem aristotelesi rationalismus képezi nézetei alapját, mely rationalismus végtelen távolságba helyezi a teremőt a teremtménytől. Mahomet állítja, hogy a kereszténység Jézus ideje óta meg lett hamisítva s mivel ez történt: azért küldte el az isten őt, Abdallah fiát, mint a legutolsó és legfőbb prófétát, hogy az eltévedetteket megtérítse. Az a kérdés: kit vagy kiket tart Maho-

metetett. Ha pedig ugyanazon községben urbériség nem létezett, a legkevésbé megrótt 1/2 urbéri telek a szomszédságban fekvő azon községből veendő, melyben a föld értékére befolyással bíró viszonyok ama községéhez leginkább hasonlóak.

Egyik jelentékeny hiánya a törvényjavaslatnak, hogy nem gondoskodik a földbirtokhoz kötött választójog igazságos szabályozásáról az erdélyi hazarészben is. A központi bizottság sem rendelkezett azon szükséges adatokkal, melyeknek alapján e szabályozást saját kezdeményezéséből megtehetné volna.

Külföldi szemle.

Kolozsvár, június 16.

Franciaia köztársaság. Europa figyelme ismét Franciaország felé fordult, melyre megint izgalomteljes, válságos napok jöttek; ege beborult, csak úgy csattog csak úgy mennydörög, köze-közbe lelescsap, s a szerencsés néző biztos fedél alól visszafafojtott lélegzettel várja, kit sujt agyon, kinek a házáért hamvasztja el a haragos villám. A bilincsebe vert gyűlölet eddig is fenyegetőleg zörgette lánczait, egyszerre féket szakított s feltartóztatlanul rohan előre. A harcz, mely eddig a nemzetgyűlésben folyt, az utcákra vitetett ki s az éhbetetlen orléanisták, tehetetlen legitimisták álló parlamenti többség gyámóltalan kormányával rémületesen összecsapott fővel nézi, mint tör egymásra élet-halálharczra a republikánusok kétségbeesésükben elkecseregett hada, és a bonapártisták a parla mentben ugyan kicsiny, de azon kívül annál hatalmasabb táborra.

A napoleonisták, úgy látszik, elérkezettnek látják az időt, melyben immár vége szakadhat a türelemnek, melylyel azt a sok bántalmat, utonutónfelen egész dühösséggel osztott sérelmeket s rugást összeszoritott ajkkal, a fajjajdulás elfojtott ki-törésével elviselték. Kénye-kedve szerint önté ki rajtuk dühét mindenki, a kinek tetszett; az egymással különben marakodásban levő legitimista és republikánus mindjárt összetartott, ha egy bonapártista akad ntjökbe, kit kényükre lehetett oldalba rugni. A bonapártistáknak kellett meglakolniok a közel-múlt minden szerencsétlenségéért, melyet talán enyhíthetett, de semmi esetre el nem háríthatott volna, míg a nagy érdemek, miket a császárság Franciaország iparának, kereskedelmének, művészetének felvirágoztatása, által magának szerzett, feledve lettek.

A türelem pohara végre csordultig telt; kik eddig legyőzött voltak érzetében szótalanul tartották hátokat az ütéseknek, most visszafordultak, szemébe néznek a támadóknak, s szitokokat visszavágják és fölemelik jobbokat, azokra, kik őket ütle-

med a kereszténység meghamisításának? Könnyen azt gondolhatná az ember: csak azokat a theologusokat, kik a niceai, konstantinápolyi, chalcedoni zsinatokon az elkülönítő szót kimondák. Pedig tény az, hogy közvetlen utódai a khalifák, másokra, vagy sokkal inkább egy másikra céloztak.

Mahomed megtöltötte követőinek, hogy a zsidókat és keresztényeket pusztítsák; ezeket úgy, mint amazokat „a könyv népeinek” nevezi, azaz a kijelentés gyermekeinek; türelmet javasol irántok midőn megengedi, hogy miadkét vallás követői a fejadó megfizetése mellett sértetlenül élhetnek a Moslemin alatt, míg a pogányok és bálványimádók ellen élet-halálharczot indít e szabály szerint: „kard vagy fízlam,” csakhogy mihelyest az új tűzhatalma Arabia határain áttolalkodni kezdett: azonnal Mahomed példáját követve különbséget tettek a khalifák keresztény és keresztény között. Az őtök században állott elő a Nestorianusok felekezete, mely mivel a római birodalomban üldözést szenvedett, keletre húzódtott a persáknál keresve és találva menedéket, s onnan tovább is terjeszkedett kifelé. A hatodik században Justinian uralkodása alatt egy második felekezet követte ezt, a monophisták, vagy jakobiták felekezete, különösen Egyiptomot övezve el, szívótkben gyűlölettel Justinian iránt, ki őket néha ugyan gédelgette, egészben véve azonban szigoruan elnyomta.

Mindkét nagy eretnek-pártra szép napok viradtak az első khalifák alatt. Nestorianusok és jakobiták kegyben részesültek a próféták követői részéről, kiknek segédkeztet nyújtottak a görögök kiűzésében. A kéznél levő területek, az egyháziak javai — a katolikusok kizárásával — nekik adtak. Ellenben nehezen sulyosodott a Moslemin ökle a keleten lévő igazhitű görögök lelkeszeire, jóllehet általában ezek felől is el volt ismerve az irás népeinek előjoga. S

gekkel boríták. Elérkezett az idő, gondolják, hogy a passivitásnak vége legyen, s nekigyürkőznek, hogy összemérközzenek támadóikkal. A legitimisták, az orleanisták a sut mellé bujnak, mint félénk gyermekek s ha valaha, egy most bizonyítják be legjobban, hogy képtelenek egy oly nyughatatlan szilaj vérű nemzetnek, minő a franciaia, biztos, erős kormányt adni. A republikánusok közt bizonyára van egy tekintélyes, higgadt töredék, mely képes is lenne békét és nyugalmat szerezni, s talán hosszabb időre is biztosítani az országnak, de ezeket vagy magával ragadja vagy elsöpri a tulzók és rakoncátlanok tömege, kik könnyelműen eltiporják mindazon gyenge hajtásokat, melyeket a mérsékelték gonddal tiltettek s vigyázattal ápoltak s ekép megérik a franciaia néphez a meggyőződést, hogy a békét, a rendet, a nyugalmat, a mire leginkább vágyanak, a mire legnagyobb szükségük van, csak a császárságtól várhatják, mely bár elég kiontott vérökbe, keserves könyeikbe került, legalább biztonságot nyújtott arra, hogy munkáikat zavartalanul végezheték s nyugodtan ehetők kenyéröket.

De hadd szóljunk azokról, a mik most Párizsban s Versaillesban végbemennek. Említettük már a viharos ülést, melyen Rouher és Gambetta oly csufososan összetűzték, szóltunk a sainte-lazare-i botrányról is, mely amatt követé, most ennek részleteit s azokat kell megismertetnünk az olvasókkal, melyek a botrány ismétlései, következményei voltak. Midőn az elnök a jun. 9-iki botrányos ülést bezárta s a képviselők oszloni kezdtek, Rouher, ki ép a ruhatarból jött, egy csomó republikánus, köztük Gambetta, Ferry, állítá meg, s ez utóbbi így szólta meg az egyszer oly hatalmas minisztert: „Igen, Párizsban van egy bonapártista titkos bizottság, mely Rouher urnál tartja üléseit.” Rouher lehető mérséklettel válaszolá erre: „Egész határozottsággal kijelentem önnek, hogy nálam semmiféle bizottság sem tart ülést.” — „Azt majd később fogjuk meglátni!” kiáltá Gambetta, mire rögtön mások, névleg Térin, Lockroy, Germain Casse Rouherhez rohantak ily kiáltásokkal: „És Elsas? és Lotharingia?” Előbb adja ön vissza Elsas-Lotharingiát! — Mind nagyobb lett a tolongás, miközben Rouher többen nem egyszer hátha lökték. Gallioni d' Istria, ki a leghevesebb bonapártisták közé tartozik, ezek láttára elborítá a harag s Gambettára rohant: „Ön bennünket — kiáltá — az ülésteremben, hol önök kétszázán vannak, husz ellen, nyomorultaknak nevezett. Én tehát itt, szemtől-szembe mondom önnek, igen, ön a nyomorult!” — A tolongás mind hevesebbé lett, s Levert és Abbattucci bonapártista hiába jgyekeztek Rouher kiszabadítani; két baloldalinak, Achille Delormenak és René Bricenek kellett közbelépniök, hogy Rouher összetépett ruháját kiszabadulhasson. — „Az ördögbe! — szóló Germain Casse gunyosan — én nem vagyok parlamenti ember!” — „Meglátszik!” — mondá egy arra elmenő jobboldali.

hogy hívták keleten ezen igazhitű görögöket? Melchiták néven voltak ismervé. A Melchi, vagy Malek kifejezés, vagy egy ehhez hasonló alak közönségesen a legtöbb semi szóírásban megvan és „királyt” jelent. Szószertint lefordítása a bizanti szónak: Basilus, mely szó Konstantinápoly királyát, s csakis őt jejeztette. Melchiták itt annyit fejez ki, mint: császáriak, alattvalók, szolgák, a császár, vagy a görög uralkodó vallás követői. Ebből pedig világosan következik, hogy Mahomed, s utána a khalifák a keresztény vallás tulajdonképeni meghamisításul és a visszaélések fő eszközeül, a görög Basilusokat s különösen Justinian tartották, kire minden nem melchitának gyűlölete egyenlő mértékben nehezedett. Ennek bizonyosságát még más oldalról is meg lehet világítani. Midőn a puszták gyermekei győzelmesen özönlöttek el: Előászíát, Egyiptomot, Észak-Afrikát: nem csak semmi ellenállást nem fejtettek ki a dúlók ellen a görög császári korona ott elhelyezett helytartói, sőt inkább a legnagyobb részint áttértek az izlamra, jóllehet az irás népeinek előjoga óvta életüket és vagyonukat. Valóban a khalifák hatalmas csal-étekhez folyamodtak, hogy az uraságot kelle-messé tegyék. Keleti krónikások hagyják ránk a tudósítást: hogy 1648 ban Muavriak, Syria akkori helytartója, később khalifa, Cyprus szigetét meghódította és mielőtt onnan eltávozott: a kényszerített bennlakók nyakára adót vetett, mely épen felét tevő amaz összegnek, mit azelőtt a konstantinápolyi király kincstárba kellett fizetni, Valószínű, hogy a Moslemin már korábban is alkalmazkodott a rendes mértékszerűséghez: az efféle hangokra pedig a népek örömet fűlelnek.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

Az izlam eredete.

(Folytatás.)

De a Justinian gyeplője, — valamint közvetlen utódai is — csak a bizaneci államhatalom határáig ért el. E mellett azonban a birodalom délkeleti részén, az arab földön, a bennszülött pogányokon kívül még minden más létezhet, a rómaiaktól kegyelt, vagy épen üldözött hitfelekezetek is léteztek: zsidók, samarabeliek, igazhivók, monophisták s mindenféle eretnekek összevissza, mely utóbbiak Justinian elleni gyűlöletüket s az utálat megkezdett terjesztését új honukba is magukkal vitték. Azonban ez új Arabiában Justinian halála után e kor emberei közt nem lépett fel egy vallásalapító Mahomed, de vele egykorulag már egyéb efféleket hittek, pl. prófétákat: a Koreis törzseiből származott Omnaphaot, Alhalo (mellékneve) El-Asvdot, Massailamat, To-leichtat stb.

Mit következtethetünk e tüneményből? kétségkívül azt, hogy mind az említettek kedvezőnek tartották az időt a vallásújításokra; más szókkal: abból a meggyőződésből indultak ki, hogy kell lenni valaminek a fennálló pogányágban, de mindennek felett a bizaneci kereszténységben, — csakis ezt ismerék az arabok, — a mi alapján rontja meg azokat. S az utóbbi nézet uralkodott nemcsak Arabiában, hanem a latin és nyugoti frank tartományban is. Midőn az 551-ik évben a Meroving Theudebalt követei Konstantinápolyba utaztak, a klerus a többiek közt ezt, irá nekik: „a görög püspökök gazdag jöve-

F jelenet után következett a st-lazari, melyben Sainte-Croix gróf Gambettát botjával arcul ütö. A „Pays“ másnap Cassagnac tollából ezeket hozta: „Mit mondjunk egy részeg ember gorombáskodásához? Nem csodálatos-e, hogy Gambetta urat nem rugták testének azon részén, melyet a honvédelem idején oly gyakran mutatott az ellenségnek. Kétségkívül az volt barátainak szándéka; de a dühösek néhány százan voltak, ők pedig kevesen... Mióta szabad a gazembernek a becsületet embert sérteni; mióta a gyávanak a vitézi bántalmazni; a köztársaságának az imperialistát nyomorultnak nevezni? Igen gyávák az emberek. Mindnyájan összedőltek, hogy a bonapartisták kis csoportjára törjenek. Egyenként szerényebben lépnek fel, tömegben szemtelenséggel leihatatlan. Vigyázzatok, mert mi azok közé tartozunk, a kik emlékeznek. De kérlek benneteket Európa iránt való tekintetből, mely a tisztességes Franciaországgal zavarhatna össze, ne kezdjétek újra a tegnapi orgiát. Ne legyen borszagotok, midőn a szöcskére léptek s mondjátok meg Gambettának, hogy nem illik mindig részegnek lenni egy kamrában, a melyben nem mindenki betyár vagy köztársasági.“ — E czikk miatt aztan, mint olvasóink tudják, Clemanceau fegyveres elégtételt követel. Az eset a nemzetgyűlést is foglalkoztatta. Bethmont hozta elő indokolóját a baloldal más napi interpellációját, rosztala a belügyminiszter akkori szavait, melyek mutatják, hogy nem eléggé védi a képviselők jogait, a ministeriumot azzal vádolta, hogy egy követ fúj a bonapartistákkal.

A belügyminiszter kijelenté, hogy tegnapi szavaiból mit sem von vissza, kijelenté, hogy a közbizalom megtehető kötelességét, a Gambetta elleni támadás bizonyos pontjig megmagyarázható az általa használt szerencsétlen szó által; mint Mac-Mahon minisztere tiszteletet fog ennek szerezni, övni fogja a békét; a ki a tábornagy kormányhatalma ellen fordul; a ki a miniszteriumot is szemközt találja. Picard bizalmatlanságot indítványozott a belügyminiszter ellen; a baloldal azt indítványozta, hogy a nemzetgyűlés a miniszter felvilágosításait nyilvánítsa elégteleneknek és térjen át a napirendre. A nemzetgyűlés 377 szóval 327 ellen fogadta az egyszerű napirendet.

Ay úgy ezzel még koránt sines befejezve, a válság beköszöntött s várhatjuk a legváratlanabbat. Egy 12-ről szóló távirat szerint a kamara feloszlatása elkerülhetlen. A ministerium nem tudja, mit tegyen. Minden párt, az ultralegitimisták is, frontot csinál a bonapartisták ellen. Jóllehet a kormány a Lafayette-féle módosítvány elfogadása által ismét megveretett, mégis hivatalában maradt. Arról is értesülünk, hogy a balközép mult szerdán ülést tartott, hogy azon forma felett tanácskozzék, a melyben utolsó kiáltványának nyilatkozatai a nemzetgyűlés elé terjesztendők lesznek. Két javaslat van: az egyik szerint a kamarában a köztársaság rögtön kiállítását, másik szerint a Dufaure-féle alkotmányi törvények rögtön tárgyalását fogják indítványozni. A klub e kérdésben tegnapi folytatódó ülésén határozott.

Ujabb távirat szerint a vasutnál naponként ismétlődnek a bántalmazások mindkét félről. Gambettát a köztársaság éljenzésével, a bonapartistákat pedig „le a köztársasággal!“ felkiáltásokkal fogadták. A rendőrség a bonapartistákkal tart s nem igen mutat kedvet a republikánusok védelmezésére, így Rouvier képviselő súlyos testi bántalmazását is közönyösen nézte. Azt hiszik, hogy a rendőrség e magatartása Menton, Pietri egykori iroda-főnöke rendeletének következménye; egyébiránt kétségtelen, hogy egy a rendőrség, mint a hadsereg határozottan bonapartistikus érzelmű s a köztársaságaitk rendzavaróknak tekinti. Cassagnac lapjában azt a tanácsot adja a bonapartistáknak, hogy a republikánusokat dőngessék el, ha találják s szurják le. E miatt Clemanceau a „Pays“ mind a hét munkatársát párbajra hívta.

— Rochefort szokásáról írják, hogy a mehekültek Sidneybe érkezése után az otáni francia konsul, Simon ur, rögtön egy iratot intézett a lapokhoz, a melyben tudatta, hogy az elsőköött kommunisisták nem mint politikai, hanem mint közönséges bűnösök ítéltek el. Ez Rochefort részéről egy éles demontit provokált, melyben kijelenté, hogy ő és társai ugyanazon alapon állnak a melyen Louis Blanc és Ledru-Rollin Paschall-Grousset is itt egy levelet, a melyben egyebek közt így szól: „Ha közönséges bűntettek vagyunk, követelje a konsul kiadásunkat, s küldjön vissza Uj Caledonia kormányzóhoz. Mi félelem nélkül várjuk az eredményt, a mely nemis kétséges.“ A Simon-féle levél Sidneyben némi gyöngye rokonszenvet ébresztett Rochefort és társai javára s meeting tartatott, a melyen egy üdvözlő irat fogadtatott el. Ezt nyolcz polgár ajándékokkal együtt kézbesíté Rochefortnak.

BELFÖLD.

Mocs, jun. 13. 1874.

A szőlő művelés a mezősege is pár év óta részint szóbeli biztatások s hírlapi buzdítások, részint talán utóazási szokásunknál fogva is szélesebb körben lendületet nyert s annál fogva itt Mocsban s nagyobb terjedelmű vidékén is több új szőlő állítottatott, a kiválóbb fajokból, sőt a régi szőlőkre is több figyelem fordítottatik, s ezen kísérlet a mezősegi birtokosságunk dicséretére is válhatik. De mindezen igyekezet, s mondhatni mozgalom, szakértelmünk — tanult vinccellérek s okserű munkások hiánya miatt — az egyesnek úgy, mint

az államnak kárára, könnyen csökkenni fog, mert nálunk még a téli s tavaszi fagy is, a miatt, hogy mint minden szőlő munkánk, úgy az elfedés is igen banyagul — lelkiismeretlenül vitetik véghez, s így az évek nagyobb számában, az átlag heldanként 30 — 40 erdélyi mustot adó termésünket is semmivé teszi, ha ugyan kormányunk figyelme ez irányban is ki nem terjed, s nem gondoskodik, hogy az egyesek által tett fáradság s befektetés haszonhozóvá is válhassék.

E tekintetben csakugyan történt is már valami s az egyes egyén kihatását véve föl, még sok is a mennyiben vándor szőlésztaár Fekete Pál ur Mocsban és vidéke több falvaiban, hivatása teljesítésében közelebb mintegy 3 hetet töltvén, a kik érdekelték, töle mind az szőlő beállításába, mind annak a a Mezősegre legalkalmasabb művelési módjában is teljesen okultak, mert itt Mocsban Hoszszu József főszámszéki alelnöknek egy, avatlan kezűk által már 8 holdnyi szőlőjét újból ültetvén cselező szériú és szápen kivitt vezető utakkal is úgy látta el, hogy minden arrajárót a legkedvesebb látványban részesít, a szőlőültetésről és művelésről tartott gyakorlati előadásai s fölvilágosításai pedig oly értetők, természetesekek, hogy azokat minden csak közönséges értelemmel bíró ballgatója is könnyen föl foghatta, utánozhatja.

De ezen ephemer tanítás tájadalom a nagyobbára indolens a régi szokásaihoz ragaszkodó köznépünk s vinccelléreink által bosszantó közönnnyel s bizalmatlanul vétetett, s ezen körülmény az, mely szőlő művelésünkre nyomasztólag, károsan hat, s melyen csak kormányunk segíthet az által. Ha vidékünkön egy vinccelléri képezdét állít föl, s egyedül ez azon eszköz, mely által szőlőinkre, borterméseinkre tett fáradaimaink, költségeink t. i. alaposan képzett vinccellérek cselező művelés útján, megfordulnak s végre ez azon eszköz, mely a szőlő művelést a mezősegi végtelen számú sok kopár oldalain is meghonosítani s biztosítani, fogná.

Indittatva érezzük tehát magunkat különösen feihívni ez ügyre a kormány figyelmét, sőt a mezősegi birtokosok nevében kérjük is rá, hogy kövesse el minden lehető és intézet mielőbbi felállítására.

Egy Mocsai birtokos.

Mátrai B. Béla

beszéde Korbuly Bogdán a színház intendánsához.

A tisztelet és legőszintébb rokonszeny, melyet ön iránt táplálunk, gyűjtött ide e napon, mely nemzeti színházunk történetében korszakot alkot.

Midőn három évvel ezelőtt a belfarkas utcai nemzeti muza templom felszázados ünnepét ültük: a magyar színművészet első hajlékának adóztunk a kegyelet szent tömjénével. Öröm dagasztá keblünket, s az öröm közös volt nemzeti színészetünk összes szerény munkásával, közös a nemzeti művelődés minden lelkes barátjával.

De az öröm, az emberi szív e legmagasztosabb érzete még sem tölthet be keblünk minden vágját, nem szoríthatott ki abból egy szerény ohajtást, melyet az öröm mámorában is leginkább mi éreztünk: mi, kik életünk feladatát az azt tűztük ki, hogy édes anyanyelvünkön szolgáljunk a színművészet magasztos eszméjének, hogy apostolait legyünk azon nyelvnek, melyet egy évezred óta hangoztatnak a négy folyó és hármaz halom paizsa alatt.

Ma az ige testté lőn!

A magyar színészet nemzeti intézetének felszázados jubileumát csak ma ünneplheti meg igazán, midőn a Szamos partján épült hűvös lombátor közötti nyári hajlékával kiegészült, midőn az örömtől esordultig telt kebelből végre kifakadhat a hála szó; Hala nekéd Isten, hála nekes Kolozsvár dicső polgársága, megértük a napot, melyen a nehéz vándor botot, e mostoha gyámolított letehetünk kezünk ből, mert vágyaink célpontját elértük: megállapodtunk, hogy ezen szétforgácsolhatlan erővel tovább munkálkodhassunk.

Ez érzelmektől áthatva jelentünk meg itt ön előtt, ki e magasztos eszme legfőbb tényezője volt ki önfeláldozó nemes tette által a magyar színművészet emléklapjára elévülhetlen betűkkel véste be nevét, s a magyar színművészet minden nemesen gondolkodó munkását hálás tiszteletre kötelezte.

Mi önben azon nemeskeblű hazafit, azon műbarátot üdvözljük, ki a nemzeti színművészetnek, a nemzeti műveltség e legkiválóbb tényezőjének a legnagyobb szolgálatot tevő.

Mi ezért ma még csak gyöngye szóval mondhatunk köszönetet, de fogadja tőlünk oly szívesen, mint a mily őszintén s szívből fakadva mi kívánjuk, hogy az Isten sokáig éltesse!

S ha gyöngye szavaim nem fejezhetik ki azon érzelmét, mely pályatársaim keblét a jelen perczben elárasztja; ha nem leheték hű tolmácsolója a tisztelet és háláérzetnek, mely e nemes város egyik legkitünőbb polgárát, nemzeti intézetünk fejét Korbuly Bogdán urat megiszteli: úgy pályatársak dördöljön meg ajkainkról lelkesedésünk leghivebb tolmácsa egy háromszoros Éljen!!!

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott Budapesten június 10. 10 ó. 20 p. d. e.

Érkezett, június 16. 11 ó. 6 p. d. e.

Kuhn báró közös hadügyér tegnap leköszönt a helyére Koller tá-

bornagy, osehországi helytartó nevezetett ki; a válságot a hadsereg szervezésében teendő elvi változásokkal hozzák összeköttetésbe.

Simor hgprimással Romában tegnap végeztetett a bibornoki szer-tartás.

E hó végén Konstantin nagyherczeg két tábornokkal tisztelgend királyunknál.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, június 16. 1874.

— Nyári színházunkban tegnap ismét egy érdekes előadásnak voltunk tanúi; a „Trapezanti herczegnő“ adatott egészen új berendezéssel és olyan díszletekkel, melyek látására lehetlen el nem bámulnunk a merészsegen, melylyel az intendatúra a nyári színház eszméjének sikerdus megvalósításához fog. Mintha egy új színtársulat, ujan alakitna Kolozsvárt színházat, annyira megifjultva látjuk a sétatéri színházban ez ócska farkasutczait. Városunk lakossága bünt követne el önmaga ellen, ha a nagy erélylyel és buzgalommal vezetett vállalatot részvételenségén engedni hajótörést szenvedni. A tegnapi szép számú közönséggel azonban — úgy hisszük — meg lehetett elégedve az igazgatóság, s ha csak fél annyi rendes látogatója lenne a színháznak, mint külső hallgatója, nem volna ok aggdógni a jövő felett. Némi javítvaival azonban volna a színházban, hogy az ott időzés kellemessé legyen téve. Így a földszinti zártszékek felett a meleg farkasutczai minőségben mutatkozik, ezelszerű volna tehát a földszint oldalain a páholyok alatt nyitni rostélyal ellátott szeleket. Ily módon az egész színház levegője változnék, a nélkül, hogy a légvonat közvetlenül a közönséget érne a mint ezt a bécsi opera-színház ily módon berendezett ventilációját is tanúsítja. A kijárat továbbá az utólag felállított, különben indokolt ellenzővel még jobban el van zárva, mint eddig volt; a bajon egy pár csupán kimenetelre szánt oldalajtóval, mulhatatlanul segíteni kell. Nagyon sajnáljuk, hogy a színpad a nézőtérhez képest aránytalanul kicsi, nem járt volna talán igen nagy nehézséggel a színpadot megközelítőleg a belvárosi nagyságára készíteni, ekkor a régi díszletek is használhatók lettek volna. Meglehet a nagy világítási költségeket akarta az igazgatóság kikerülni, de ez így mindenesetre baj és annál nagyobb, mivel segíteni sem lehet rajta. Mi magát a tegnapi előadást illeti, csak az új díszítés és berendezés tekintetében mondható egészen sikerültnek, de az itt ott mutatkozó készületlenség, sokszor kapkodás, ki nem számított rögtönzések megrontották az összhangot. Neszedva A. folyton haladó énekével, a legkisebb tulzástól ment fiom játékaival, mint legtöbbszor, úgy tegnap is, kedves jelenség volt a méltán megérdemelte a sok virág-csokrot, melyet többszörösen kapott; valamint Medgyaszai I. is teljesen betölté helyét. Nem úgy azonban Lipták Laura, kinek mind hangja mind játéka naponként igazolja korábbi ítéletünket, hogy alakján kívül alig méltítja valami a neki szánt szerepekre. Szígligeti eredetisége sokszor nem annyira neveltséges mint inkább szálamokra méltó; tegnapi beszélgetését nem hisszük, hogy maga is értette volna. Vidor érdes rikácsolását jó lenne kissé simitnia, Zajongyi ugrándozásai pedig ugyancsak észbe juttatják a nézőnek a „jobb izlés“ fogalmát. Kassaira is meg kell — és pedig csodálkozással — jegyeznünk, hogy a szokottal többször figyelt a sugóra, a mi természetesen a játék rovására esett. Ha még megemlítjük Némethy Giza (Paula) szépen sikerült játékát — eleget tettünk az igazságunk.

— A színházi igazgatóság a nyári időnyt mindenképpen méltán szándékozik beigtatni. Ime fényes, hosszú sora a legujabb szintermekeknek várnak előadásra színpadunkon. A szak osztott művezetésében tehát nem hiányzik a buzgalom minél élénkebbé tenni az időnyt, hisszük a közönség is jó műpártolással adózik a magyar színi műza e legujabb oltárán. A színpad szerint immár legközelebb előadatok: Tricocoe és Cacolet, francia vígjáték. Vérményegző, eredeti dráma. Ripacos Pista dalmánya, eredeti népszínmű. Javotte, operette. Holm pár cipő, énekes színmű. Arany Chignon, operette. Bem apó, eredeti színmű. Kerekes András és Piros Panna, eredeti színmű. 1-ső Napoleon, látványos színmű. Az ördög leánya, vígjáték. Angot, bohozatos operette. Rósa Sándor, eredeti színmű és Egy nő gonosz szellem, életkép. stb Ujak, részben legujabbak itt mind először.

— A kolozsvári tudomány-egyetemi hallgatók szombat, június 20-án, a Nemeskerten tartandó táncvigalma remélhetőleg az idén is fénypontja marad a nyári estélyeknek. Az Alma-mater ifjuságának legjobbjaiából alakított bizottság részéről ezuttal is minden áldozatot meghoz az egyetemi kör ügye érdekében. Elegans díszítésű tánczörönd, izléssel összeállított tánczrend s kitűnő zene-dallamok, azt hisszük, előre biztosítják e játékonczélú időtöltés sikerét, mely már a közönség előtt is kedves hangzású névvel bír. A kulturezslók iránti fogékony-ság és áldozatkészség, mely rövid idő alatt az egyetemi kör eszméjét oly fényesen megvalósítja: reméljük ez alkalommal is felhasználja arra: hogy annak új lendületet szerezzen.

— A kolozsvári ev. ref. egyházi énekhar-
álta e hó 28-án tartandó dalestélyre nagyban foly-

nak az előkészületek. A jól megválasztott előadandó darabok szép reményekre jogosítanak. Ez énekhar-
alig 19 hóval ezelőtt szorgalmas iparosaink sorából alakult s szóta lankadatlan buzgósággal halad előre. Istent dicsőítő himnuszai nem egyszer gyönyörködte-
ték a buzgó szíveket: gyászdalaival nem egy család bánatában osztozott már. S ha mindezekhez hozzá-
vesszük, hogy a kolozs-doboka megyei néptanító-
egyletének számos és népes felolvasásain nemzeti érzést fejtő dalaival mily szépen működött közre s
segíté elő ezen egylet célját, a nevelés ügyet, lehet-
etlen ezen énekhar-
még e téren először tesz ki
önállóan a nyilvánosság terére, a szépet, jót és ne-
mest pártól művelt közönség pártfogásába nem ajánlanunk. A tiszta jövedelem ezuttal az énekhar-
sokoldalu szükségéi fedezésére fog fordíttatni.

— Kimutatás a kolozsv. jótköny Nőegylet
felügyelete alatt kezelt, néhai Dr. Pataki Dániel-féle
szegény betegeket orvosló intézet pénzügyi állásáról
az 1873. évben. A Bevételek. Az 1872. évről
átjött pénztári maradvék 19 frt. Elhelyezett tőkék
kamataiból 300 frt. Értékpapírok szelvényeiből 24
frt 40 kr. Ideiglenesen előirított értékpapírról
370 frt. Visszaigazított tőkéből 600 frt. B. Jósika
Lajosné gyűjteménye 301 frt. Ujabb gyűjteménye
45 frt. Ujabbban tett ajándéka 26 frt 75 kr, össze-
sen 1866 frt 15 kr. B. Kiadások. Gyógyszerekre
622 frt 15 kr. Orvosi fizetésbe 50 frt. Gözfordók-
ért 4 fr. 50 kr. Szolgáltatért, bérkocsidíjra 5 frt.
Kamatra történt elhelyezésre 1000 frt, összesen
1681 frt 65 kr. Pénztári maradvék az 1873. év vé-
gével 4 frt 50 kr. B. Jósika Lajosné gr. Bethlen
Adéle, Özv. Pataki Dánielné, kezelő biztosok, Olasz
Károly, pénztárnok.

— Pájer Károly a maga, úgy gyermekei:
Ilka, Karolina, Gerő és Mari, valamint a rokonok
nevében fájdalomdult kebelét tudatja, hogy szeret-
tett férje, a gondos jó édes apa, rokon és barát:
Farkas Gergely helybeli kereskedő és városi képviselő,
folyó hó 14-én reggeli 1 órakor, életének 53-
ik, boldog házasságuk 20-ik évében, rövid ideig
tartó szenvedés után, szívhartyalob következtében
jobb létre szenderült. Hült tetemei folyó hó 16-án
délután 5 órakor fognak belmagyar-utczai saját há-
zától a közös sírkertbe nyugalomra tétetni. Virasz-
szon porai felett az emlékezet!!

— Mező-bándi Kis József földbirtokos és
mezei gazda 42 éves korában, 23 évig tartott háziasan
nős férfi M.-Vásárhelyt örök álomra szenderült.
Béke lengjen sirhantja felett!

— K. Papp Miklós új regénye, a vádlot-
ta k padján, mely előbb a „Társadalomban,“ majd
a „Magyar Polgár“-ban jelent meg, most önálló kö-
tetben került a könyvpiaçra. Ezuttal csak a kiállít-
ás kiváló csinjáról emlékezhettünk meg, alkalomsze-
rűleg azonban még visszatérünk e regényre. A 146
lapból álló csinos kötet ára 1 frt 20 kr.

— Kolozsi Antal, a n-szebeni Teréz árvaház
igazgatója — mint a „Herm. Ztg.“ írja — e hó
12-én, nagyfényűnnel ünnepelte meg névnapjának elő-
estjét. Az intézet fényárban úszott, a folyócsk, lép-
csők és az udvar transparentek s koszorúkkal vol-
tak dusan ékesítve. Egy szóval nem hiányzott sem-
mi, mi az ünnepély emelésére vonatkozhatott volna.
A helyiségek zsufolásig megteltek néző közönség-
gel. A nagy fény dacára ez idei mulatság mint a
„Herm. Ztg.“ írja nem sikerült oly mérvben, mint
a mult években, s az egész ünnepélynek már 11-
órákor vége volt. Talán mind a halvány fényt, mind
a korai eltávozást az okozhatta, hogy ez ünnepélyen
nem vettek, mint a mult években, nők is részt, leg-
alább erről hallgat a „Herm. Ztg.“

— Hazudni nem illik. A „Siebenb. Deut-
sches Tageblatt“-nak mondjuk ezt, a ki a minap
valótlannak nevezé a „Hermanstädter Zeitung“ nyo-
mán közölt hírlomát a házalásról, melylyel a Ran-
nicher ellen intézett nyilatkozat aláírót fogdosták.
Most a „H. Z.“ „tényleges helyreigazításul“ ezeket
mondja: „A S. d. T. ez állítását légből kapott val-
ótlanságnak bélyegezhettük.“ — „az az állítás, hogy
a nyilatkozat számára az aláírásokat a házalás
incorrect útján szerezték, teljesen megfelel a való-
ságnak. Akárhány urat meg tudunk nevezni, a kik-
nek épen nem foglalkozásuk a szomszédosági köröz-
vények tovább szállítása, s mégis az utózan és a há-
zakban aláírásokat erőszakoltak ki és akartak volna
kierőszakolni; polgárokat nevezhetünk meg, a kiket
az ágyban rohantak meg, kényszerítették az aláírás-
ra; nevezhetünk embereket, a kik nem is tudták,
mit íratnak velök alá, sőt az egyik aláíró — mint
utólag nyíltan bevallá — azt hitte, hogy a Kis-
föld szegletházának megváráslásáról szóló kérvényt
ír alá; a legtöbb aláírót a val ejtették törbe, hogy
hiszen már ez is aláírta, s a távollevő férjek neveit
feleségükkel íratják alá, sat.“ A nagy sarki fiaszkó
tényét is njolag igazolja a „H. Z.“ s ha nem is a
„S. d. W.“ szerkesztője, de megbízottja csakugyan
szégyen-szemre s csufosan odalgott onnan el, min-
tán egyetlen aláírót sem birt a nyilatkozatra sze-
rezni. S még ez a „S. d. W.“ Teutsch superintén-
dens e kitartott pennájá, meri a magyar sajtót arról
vádolni, hogy a valót elleplezi, mikor saját szász-
testvére vágja szemébe a hazug nevet!

— Értésítés. A bethleni állami népiskolában
a nyári közviszágak a következő renddel fognak meg-
tartatni: július 1-ső délután 3—4-ig ének, 4—7 tor-
na 2-án d. e. 7—11-ig 1-ső leány oszt. d. u. 3—
7-ig II. és III. l. o. 3-án d. e. 7—11-ig 1-ső f.
o. d. u. 2—6-ig II. és III. f. o. Bethlen, 1874.
jun. 14. Szabó Sándor, igazgató tanító.

— Milan szerb fejedelem sajátkezü levelet
intézett a török nagy vezérhez, melyben szívvelgye

adásaért s az utazása alatt tapasztalt előzőeken -
gért a legmelegebb köszönetét fejezi ki.

— Birmanióból követség tisztelt Mac-Ma-
nnál. A követség vezérei gazdag himzéssel ellátott
gyémántokba voltak öltözve, fejükön egy csúcsos
felé álló nyíllal díszített sisakot viseltek. A töb-
b-ek egyszínű hosszú gallérral ellátott ruhákat vi-
ltek. Hajuk fehér tüllel volt összefonva. III. Napo-
on is fogadott egy birmán követséget s akkor an-
k tagjai térdre csuszva közelegettek a trón felé.
ost ezen szertartás elmaradt.

— Metz sirjai. Kellemes benyomást okoz a
fogatóra, írja egy metzi tudósítás, a körülteké-
vő utasikokon a gondosság, melylyel az elhullottak
samos sirjai ápoltnak. Ezek mindenike két év
latt mélyebbre ásott, s ezuttal a nedves vagy
edvezetlen helyeken elhalt katonák is illő pon-
okon temették el. A fémlemez magas sírdombra
phérra festett tölgy-keresztet tűztek, mely e fel-
raton kívül: „Itt nyugszik az augusztus...
lesett harcosok”, egy számot tartalmaz, a kormány-
ól eredt tudósításra vonatkozólag, melyben az illető
irgondozása a lehetőséghez képest szigorúan meg-
agyatik. E keresztet néhol oly számosak, hogy
z ember egy nagy temetőt képzel maga előtt lát-
ai, a 3. magdeburgi gyalog ezred 67 száma alatt,
például 8 tiszt és 90 kőzvető alussza örökalmát.

— Rochefort „Lampása” Rotterdamban fog
megjelenni, a hova [Rochefort lakását teszi át. A
rotterdami posta ugyanis ezeken felüli levelet kapott
ily czímmel: Rochefort poste restante Rotterdamban.
Ebből kitűnik, hogy 990-et közöltek könyvtárosok és
kiadók irtak a világ minden részéből. Mindenik kö-
zölők lámpás a kiadását akarja eszközölni.

— Az angolposta kék könyve 16 oldalra
terjed s egy halmaz statisztikai anyagot tartalmaz. Az
1871. évi évfolyamának kiadását 915 millió levél, 75
millió levelezési lap, 103 millió könyv és csomag,
99 millió újság, 12 millió pénztulaján, 12 m.
távirat, összesen 1216 m. Ha e milliókat a népesség
számával elosztjuk, a három egy királyság minden
lakójára 38 levél, levelezési lap stb. esik. E rend-
kívüli forgalom ellátására 38.000 hivatalnok áll
rendelkezésére, kik egyébiránt még más ügyeket is
végeznek.

— Széled jelentés Az „Aranyharang” czimű
lap Coloradoban „szerkesztője eltűnése miatt” meg-
jelenését kénytelen volt megszüntetni. Az ok egy
szerkesztőtársát a következő alakban közölte: „A
szerkesztőt utoljára egy fa alatt látták állani s több
embert egy kötelhez húzódní.”

— Thalia feliratu tárcza-cikkünk, lapunk
tegnapi számában, Kinizi előadását „alig sikerült”-
nek nevezi, holott a rákövetkező sorok tanúsítják,
hogy a szedők az „elég” szóból csináltak „alig”-
ot. Az ilyen sajtó-hibák elég kellemetlenek, de
alig kikerülhetők.

— Könyv-szemle. A magyar-, német-, fran-
czia és angol irodalom újabb termékeiből megérkez-
tek Stein János erd. muzeum egyf. könyvtárhoz
Kolosvárt. Toldy Ferenc összegyűjtött munkái: iro-
dalmi arcképek és szakaszok, ára füze 2 frt 60
kr, angolvásonkötésben 3 frt 40 kr. Csengeri An-
tal összegyűjtött munkái: történetírók és a történetírás
ára füze 2 frt 40 kr, angolvásonkötésben 2 frt 40.
Ipolyi Arnold kisebb munkái, 2 kötet, a szerző arc-
képével, ára 5 frt. Zeyk Miklós id. hátrahagyott
írómányai 1 kötet 3 frt. Kákay Aranyos, Nagyferia-
ink, legújabb fény és árnyképek ára 2 frt 60 kr.
Kleffel, Handbuch der praktischen Photographie 7-te
umgearbeit. Auflage 5 f. 40 kr. Kränner, Landwirth-
schaftliches Rechenbuch. Mit 124 Holzschnitten.
Wohlfeile Ausgabe 1 ft. 80 Landesgesetz-Sammlung
für das Jahr 1873. Amtliche Ausgabe 1 ft 60. Land-
mann, Hauptfragen des Ethik. ft 3 60. Meissner, Die
Bildhauer von Worms. 2 Bände fl 4 80. Theuriet,
Mlle Guignon 2 volumes f 1 20. Theuriet une Ondi-
ne 60 kr. Milton, the poetical works, with illustrations
by Will. Harvey 2 fl 70.

Kivonat a „Hivatalos Értesítőből.”

— Munteanu Georgnak lefoglalt szászpiáni ha-
táron fekvő ingatlanai jul. 14-én elárvereztetnek.
— Ifj. Sulcz Simeon és Annának Abrudbá-
nyán levő ingatlan javai jul. 7-én eladtnak.
— Bálint Lajos örökösseinek Bacslár közsé-
gében lefoglalt fekvő jún. 23-án elárvereztetnek.
— A Bányai Bogdán-féle csödtömeghez tar-
tozó ház és kert Brassóban, jul. 8-án elárverez-
tetik.

— Fereaczi Mihálynak lefoglalt, s 10,000 ftra
becsült, Abrudbányán található ingatlan javai jul.
15-én elárvereztetnek.

A közönség köréből.*

Szent visitatio.

Nem is sejtí a kis, de sokat hányt vetett Er-
dély, mily áldásban részesül ez idő szerint.

Ilyen az áldás! Észrevétlenül, zajtalanul mű-
ködik, mint a jótékony harmat, melyet senki sem
emleget, kivéve a hálás poétákat; de hulljon csak
dér a földre, van sirás-rívás s átok az ellen, ki az
időzősok profétáit mindegyre csuffá teszi.

*) E községek felőlásoknak szánt rovat alatti köz-
leményekért csupán a sajtó-hatóság irányában vállal felelőssé-
get.

Mi maradunk az áldás mellett. Átkozódjanak

a századok, ha megtudják értetni nyelvüket az égben.
Az áldás szent dolog; nem kell tehát irtóz-
nunk a tömjénasztaltól, ha részeseiv akarunk lenni.
Az áldást papok osztogatják s az álomfejtő szerint
is barát áldást és szerencsét jelent.

És most ép a barátok által részesülünk mi
erdélyiek ily áldásban. Csuklya hozta azt most ne-
künk, mint hajdan a káposztát.

A hordnok maga P. Volcsics, kit a kis
Krajna szült, Róma nevelt és Erdély megvendégel,
halni pedig talán Jeruzsálemben fog zárandokolni.

A közvetlen áldás persze a szorosabb rendű
erdélyi szent Ferenziekre szól, de eshetik-e harmat
csak a zárdákra, hogy környékét is be ne lépje?

Mióta ugyanis a székely szerzetesek szerényen
bevallották és napról-napra bizonyosabbá teszik, hogy
nincs közöttük arra való ész, belátás, bölcsesség és
eszélyesség, a melyből saját kormányzásuk kitelhetnék
azóta Róma örökdiel felettők gondviselő szemével s
idegen kéz fogja a gyeplőt.

Hat év óta drótoztatják cserépdarabjait, —
alig tart már össze.

Ezen római őrszemek egyike P. Volcsics, a ki
már 3 év előtt is szerencsétlen volt bennünket
áldásos jelenlétével s azon meggyőződésben él, hogy
a mostoha sors csak az ő közbenjárása hatkálósága
miatt nem sodorta el szegény fejünket a földszí-
néről.

Ő atyasága ifjúsága virágját Rómában hullatta
el s ott megtanulván a szerzetesi élet mesterségét,
később Krajnában homályosította a napot, hogy igen
fényesen ne süssön, mert a napszúrás K. P. Miklós
szerint is veszedelmes a még lágy koponyákra.

Most pedig cultur-missióját folytatni bérczeink
közé jött, mint egy a középs századokból kiszakadt
fellegdarab, melyen a nap is eltátja száját azon va-
ló bámulatában, hogy egy ily elkésett kámsza bo-
lyong nálunk, mely az inquisitio gyászos emlékét
megint fölleveníti.

Ezen cultur-missiónak pedig szent czélja az,
hogy utána nézzen az őrszem, ha a Szent Ferencz
fiai alapításuk szabályai szerint élnek-e? vagyis: a
szegénység, engedelmesség és szűzesség
korlátain nem csapnak-e túl?

Ezek a tökéletesség erőnei, melynek három-
ágú liloma nem minden kápában virágzik, mert be-
oltása oly nehéz, hogy többnyire meg sem fogam-
szik. Hanem pingálnak azok helyett P. Volcsics elé-
be mesterséges másokat, mikről ő elhiszi, hogy —
eredetiek.

Ő atyaságában e háromágú erőny a maga ide-
jében nem csak virágzott, de már el is hervadt.

Ő egy szent alakú aggyasán, képen az őnmeg-
tagadás sárga színével, fején az alázatosság hajko-
szorujával és lábán az apostolok facipőivel. Kalap
sohasem disztelenítette szent fejét sem csizma jóko-
ra lábait. Mire is? esuhájának árnyas eszterhája alatt
jól fődve van ő az élet viharainak minden zápor-
esője ellen s lábának természetes bőre fölülmulja az
oroszbagariát. Van még több festői is rajta, mit
csak elhalványítva gyöngye rajzom s ugy hiszem
már föltűnt ily exotikus jelenség önként Kolosvárt
is. Az ártatlanság hiába buvik, mindenütt elárulja
magát szerénységével és szent illatával s a bámuló
gyermek sereg ösztönszerűleg követi azt, mint haj-
dan a profétát.

Vendége válogatja, hogy fogadják az embert.
Ily kitűnő férfit nem lehet egy traktálni, mint va-
lami dídbáb frátert. Van is ám szeszpetelődés a
szerencse várandó zárdákban. Port és pókhálót kiza-
varnak régi zugjaikból, szent képek és feszületek
kerülnek elő a lomtárból mintegy diszszemlére, el-
tűnnek a fahérszemélek és előtűnnek szép fehér kö-
tényes szakácsok. Szóval minden oly kenetes, jám-
borságos és épületes válik egyszerre, mint illik a
körülmeny komolyságához.

Ekkor megérkezik a Messiás, kit szentelt víz-
zel s aztán tyukkal és kaláccsal fogadnak. Majd
méltóságosan lépdel végzendő visitációjára a szent-
ember s természetesen le az ostayitóiig mindent a
legnagyobb rendben talál, miért is elismerőleg meg-
dicséri a pontos rendet és rendes pontosságot, mely-
nek koronája a szegényesnek nevezett dus és pom-
pás ebéd.

Másnap következik a rangfokozatos magán ki-
hallgatás, hol minden testvér kiönti szíve tartalmát
nyelvének tehetsége szerint, deakul vagy némétül,
melyben sok a keserűség, vád és panasz. Az előljá-
ró csüggeteg fejjel sirja el, hogy nem bir engedé-
len alattvalóival s az alattvalók, hogy főnökük csak
magának él-hal és zsebel, tőlük a legszükségesebbet
ket is megvonja s étkezésük is csak most szemszu-
rásból jöb.

Az epekiömlésztés mindnyájan — „én vétke-
met” kiáltanak a vizsgáló bíró előtt, ki egy foga-
dalmaikat dicsőítő culinaris latin beszédben ékesen
elmondja, hogy a szerzetes élete: mortificatio, paci-
entia és passio, osztályrészre pedig egy szűk cella,
fakilincs, szalmazsák, korpaczibre, 4 deszkadarab és
a sir. Hanem meg is vigasztalja aztán a sirontuli
kárpótlással úgy; hogy az alattvalók majd kétség-
beesnek. Fáradság után édes a nyugalom. Két há-
rom napi lágy pihenés, más zárdába szállítják a ma-
gas vendéget s így tart ez közel 3 hónapig, mint
egy diadalmenet a szebbnél szebb vidékek térein és
 völgyein át, míg bekövetkezik a — capitulum.

A capitulum mandarinok gyülekezete, melyben
a páriák nem szerepelnek. Itt választják meg az
előljárók a provinciálist és egymást. Itt fajul a
legdemokratikusabb alapon nyugvó alkotmányos szer-

vezet abszolút hatalmaskodása, mely okozza az ál-
talános elégedetlenséget és a társulat végrohlását.

A vizitátor volna hivatva ennek elejét venni,
de vajjon mit tehet egy a rend szokásait, nyelvét,
egyénit, bajait, szükségait felületesen sem ismerő
idegen pátriárka, kinek feje tele van a hallott pa-
naszok és sérelmek confusiójával, azt már láttuk s
ismét meg fogjuk látni.

Százandó helyzetbe jutott a székely provincia,
melynek — legalább a multban nem csekély érde-
mei vannak a nemzetiség és vallás erkölcs élet ápo-
lása körül, míg a jelenben csak tengődve sinlődik a
közeli halál minden körjeleit magán hordva.

Tanácsában székelyek ülnek, kik, a bennök he-
lyezett nagy remények meghusitva, már két kapi-
tulumban bizonyították be képtelenségüket arra, hogy
megmentsék a sülyedő hajót.

Az önnőség, irigység, féltékenykedés és meg-
hasonlás pusztító szellemének esvén áldozatául, már
kétszer emeltek maguk fölé oly kormányzót, ki a ju-
piteri golya szerepét hűségesen játszta fölöttük, ki-
nek nincs szíve a pater iránt, ki beszél, de nem
tesz; ki ir, de nem teljesít, kit jövevény létére,
minden előzetes érdem nélkül állítottak a kormány
rudja mellé; ki 6 év alatt egyetlen papot sem tud
fölmutatni, hogy alatta lett volna a rend tagjává;
ki imádja a mammut, szedi az adót, mint egy
kérlelhetlen exekutor, de még soha számot nem adott
sem a szerzet tanácsának, sem az Istennek.

Van ugyan a szerzetnek még egyéne, kinek
szíve azért dobban, lelke azért fáj, s a ki képes
volna még a végső percben megmentésére, de ettől
irtóznak, ezt rágalmazzák, ezt háttérbe nyomják,
mert ugy kívánja a nyomorult bosszu és kicsinyes
önrédek.

De nem előzzük meg a capitulumot, mely a
többinek mellő párja lesz. Akkor majd megírjuk a
többit.

„Samaria non recipit verbum Dei.”

KÖZGAZDASÁG.

Aratási kilátások.

A hivatalos kimutatás az aratási kilátásokról
még nem tétetett közzé. A közöltetett egyes jelenté-
sekből azt látjuk, hogy egy-két hét óta igen sokat
és előnyösen változott a vetések állása. A búzák
felveszik magokat s több vidékről, nevezetesen az
alföldről, Békés, Csaba, Csongrád, Arad, Fehér stb.
megyékből jelentik, hogy a búzák általánosan ki-
elégítők s habár szalmára nem is, de szemre jó
középszerű s itt-ott gazdag termést adhatnak. A
rozsvetések is jók, de az árpák silányak, zab meg-
lehetősen biztat. A felvidéken s nevezetesen a kas-
sa-ederbergi vasut mentében még rosszul állnak a
vetések.

Az ideai termés nagyságáról azonban még nem
lehet megközelítőleg sem ítéletet mondani, mert bi-
zonyos az, hogy az idén a kukuricza-terméstől függ
a legtöbb. Sok kiszántott repeze és ősi helyébe ku-
kuriczát vetettek s talán annyi kukuricavetést mint
ez idén, alig volt valaha az országban.

A külföldi aratási kilátásokról szóló tudósítások
annyiban megfelelnek a belföldieknek, a mennyiben
délien sokkal jobbák a vetések, mint az észak és
nyugat felé eső országokban. A dunafejedelemsége-
kből kitűnő aratási kilátásokról tesznek jelentést a
consulok. Ezek szerint tehát bizonyosnak látszik az,
hogy az új termés piacra hozatalával annnyival na-
gyobb áresőkkenésre lehetünk elkészülve, minél több
országban lesz vége az aratásnak. De új termésig a
magas árak fenmaradhatnak, mert a készlet jófor-
mán kimerült és svájci tudósítónk már is buzahi-
ányról panaszkodik.

A kereskedő-körök figyelmét e héten a fővá-
rosi kereskedelmi kihallgatások bilincseltek le. A ki-
hallgatások ma fejeztették be. Bő és gazdag anya-
got szolgáltatnak a szakértők a bizottságnak. És azt
csak objective fel kell dolgozni s a consequentiákat
levonni és világosság terjed a homályba; látni fogja
a főváros közönsége, látni az országot, hogy mit kell
tenni a helyzet javítására. A felhozott javaslatok a
községi és állami intézkedéseknek hosszú sorát he-
lyezi kilátásba, melyek mind oda irányulnak, hogy
Budapest kereskedelme lendületet nyerjen s hogy a
magyar korona kereskedelmének itt legyen a forgalmi
központja. A gyökerebb intézkedések közül ki-
emeljük itt, hogy többen hanguloyozták hitelviszo-
nyaink javítása végett a magyar jegybank szükségét;
többen constatálták ujo lag, hogy az ipar és keres-
kedelem érdekében Ausztriával szemben védvámra
van szükség. A munkás viszonyok javítása végett
az adórendszer átalakításának szükségét is felemlít-
tette egyik szakértő. Egyes társadalmi bajokra is fi-
gyelmeztetve lón a hatóság; szóval az enquet-bi-
zottság eddigi működése sem mondható már ered-
ménytelennek.

— A beszttercezi piacz árai jun. hó 16-án
auszt. mérő Tisztabúza 6 frt — kr, elegybuza 5 frt
30 kr. rozs 5 frt 60 kr. kukorica — ft — kr. zab-
1 frt 80 kr. pityóka 2 frt 40 kr. Egy mázsa szalonna
— ft — kr. Egy font disznózsír 52 kr. egy kupa borsó
20 kr. lencse. 20 kr paszuly 20 kr. Egy mázsa kenyér
list 13 frt Egy font marhahús 16, Egy mázsa széna
2 frt 40 kr. Egy-öl tüzi fa kemény 12 frt.

— A Nagy-nyedi piacz árai junius hó 17-kén
1874. Alsó auszt. mérő. Tisztabúza 6 frt 30 kr
Rozs 4 frt 50 kr. Elegybuza 5 frt 50 kr. zab 1 frt

80 kr. Széna 1 ft. 40 kr. Egy öl fa 36 hlv. hosszú
9 frt. — kr. Marhahús fontja 20 kr. Konyhaliszt
13 kr. Borsó mérője 20. Lencse 20, paszuly 20 kr

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Junius 15-én 5% Metalliques 69.45 frt. Kamat
— 5% Nemzeti kölcsön 74.85 frt 1860
Kölcsön 108.— Bankrészvény 988 Hitelintézeti
részvények 219.— London 111.85 ft. st. Ezüst 105.75
Cs.kir. arany — Napoleonor 8.93 1/2.

Urbéri kötvények: Magyarországi 74.90. To-
mesi 74.50 Erdélyi 71.80. Horvátországi 78.—

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

A t. cz. n. é. közönség meg van

Az 1873-ki bécsi világtárlaton érdem-éremmel kitüntetett

Első férfi cipő gyár Kolosvárt.

Azon kitüntetés, a melyben közit-
ményeim a világtárlaton a nemzet
közi Jury által részesítették, a leg-
világosabb bizonyíték arra nézve, hogy
a gyárban készült lábbelik jószág,
tartósság, csinos és izletes kiállítás
tekintetében előnyönl kiállják a
versenyt bármely külföldi gyár ké-
szítményeivel.

Az aratott dicsőetés siker arra
öszönött, hogy a megkezdett pályán
a kor igényeinek megfelelőleg, tovább
haladjak; ennél fogva gyáramat tö-
kéletesen újjászerveztam, azt a leg-
jobb szabászokkal láttam el és a
legjelesebb munkaerőkkel szaporított-
tam, a minek következtében gyáram
bármely időben elfogad megrendelé-
seket, azokat a legpontosabban tel-
jesíti és az ígért órára mulhatlanul
kiszolgáltatja. Ezenkívül bárhol és
bárki által készült lábbelieket is pon-
tosan kijavít.

Kész férfi, nő- és gyermeklábbeli-
ek a legnagyobb választékban ta-
láltnak.

Csapó Sándor.

-oynodgaj a tekizjo tpeonleam

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül:

az igen kellemes

Revalescierre Du Barry

Londonból. (171—209)

Minden betegség elenyésztesítése gyógyszer és költség
nélkül a delicat egészségi tápszer Revalescierre du Barry
által Londonban, a mely fejfájéknél és gyermekeknél 50-
szer olcsóbb minden más gyógyszernél.

Kivonat 76,000 gyógyításból gyomor-, ideg-, altesti-
mell-, tüdő-, torok-, harg-, lélegzés-, mirigy-, vese- és húgy-
cső-bajokban, a melyekből másolatok kívánságra ingyen és
bérmentesen küldetnek meg.

74.670 sz. bizonyítvány.

Bécs, 13. apríl. 1873.

Hét hónapig valék kétségbeesett helyzetben. Mell- és
idegbajom volt, úgy hogy napról-napra láthatólag fogytam s
tanulmányaimat sem folytathattam. Hallottam hírt az ön bá-
mulatos Revalescierre-jéről, használni kezdtem s biztosíthatom,
hogy tápláló és delicat Revalescierre-jének egy havi élvezet
után tökéletesen egészségesnek és megerősödöttnek érzem ma-
gam s a tollat legkisebb resztek nélkül vezethetem. Kőte-
lességemnek tartom ezen, aránylag igen olcsó és izletes táp-
szert minden szenvedőnek, mint legjobb gyógyszert ajánlani.
Maradok alázatos szolgálója

Feschner Gábor,

a fensőbb keresk. tanintézet hallgatója.

Mitrovitz, 30. apríl. 1871.

Hála a kitűnő lisztnek, nővérem, ki ideges főbajban és
álmatlanságban szenvedett, 3 font élvezete után a javulás nt-
ján van. Együttal bátorodom kérni önt, hogy nekem utánvét
mellett 1 font közönséges Revalescierre-t terjedelmese haszná-
lati utasítással nyolcz hetisi gyermekek számára küldeni szí-
veskedjék. Tisztelettel

Kostits G. Miklós.

73.704. sz. bizonyítvány

Prilep m. p. Holleschau Morvában, 7. május 1871.
Mintán az öntől már régebben kapott Revalescierre el-
fogyott, gyomorgyengeségemnek pedig igen hathatós gyógy-
szer, terem, hogy nekem a valódi Revalescierre-ből 2 fontot
utánvét mellett lehető előbb küldeni sziveskedjék.

Tisztelettel

Köller Flórián,

Cs. kir. nyug. katonai kezelőint.

Táplálóból lévén a husnál, a Revalescierre étéseknél
s gyermekeknél 50-szer olcsóbb a gyógyszernél.

1/2 fontos bádógszelencében 1 frt 40 kr. 1 font 2 frt
50 kr. 2 font 4 frt 50 kr. 5 font 10 frt 20 frt 20 frt 24
font 36 frt. Revalescierre kétszersült szelencében 2 frt 50
kr és 4 frt 60 kr. Revalescierre csokoládé porban és táblákban 12
csészére 1 frt 50 kr. 24 csészére 2 frt 50 kr. 48 csészére 4 frt
50 kr. Porban 120 csészére 10 frt. 288 csészére 20 frt, 576
csészére 36 frt. Kapható Barry du Barry és társa által
Bécsben, Wallfischgasse 8 sz. Valamint minden városban
jó gyógyszerésznél és tüsszerárúsnál; a bécsi ház el is küldi
minden irányba postai utánvét mellett.

Kolosvárt: Binder Károlynál. Debreczenben: Mi-
halovics István a „Kigyóhoz” czimzett gyógyszeriarában. Du-
na-földvár: Nadhera Pálnál. Brassóban: Fabik Edé és
Jekeliusz. Gyula-Fehérvárt: Mihelyes Zsigmond gyógyszer-
szerésznél. Marosvásárhely: Fogarassy Demeternél. Pesten:
Török Józsefnél. Temesvárt: Quirinyi Alajos és a város
gyógyszertárában.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 1874-dik év május-hó 8-án 11418-dik szám alatt kelt rendelete folytán, Alvincz mezővárosban épülőfélben levő községi iskola építkezési munkálatainak befejezési építése államsegély mellett engedélyeztetett.

Ezen építvány vállalkozás útján biztosítása végett 1874-ik év, **julius-hó 2-án csütörtökön délelőtt 9 órakor** Alvincz mezővárosban a járás szolgabírói hivatalnál írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az építési költséget a következő összegek jelzik:

1) kőműves munka	599	frt	40	kr.
2) kőfaragó	92	"	40	"
3) ács	810	"	76	"
4) asztalos és mázó munká	506	"	74	"
5) lakatos és vasnemű	351	"	—	"
6) üveges munka	129	"	60	"
7) tantermek bebutorozására	816	"	—	"

Összesen: 3305. frt 90 kr.

A költségvetés, előmérlet, az árlejtési és építési feltételek a fenn említett helyen az árlejtési határnapig a rendes hivatalos órák alatt megtekintethetők és ugyanott az írásbeli zárt ajánlati minták is átvethetők.

Felhívtnak a vállalkozni akarók, miszerint a fent kitett napon és órában az előirányzott építési költség után számítandó 5%-tőlí bántárpénzzel ellátva, a kitűzött helyen, vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli zárt ajánlatukat az 5%-tőlí bántárpénznek melléklése mellett az árlejtési határnapig küldjék be.

Szászváros, 1874-ik év, június havában.

M. kir. mérnöki hivatal
az árlejtési bizottmány nevében.

Még senki sem hallotta, hogy csak
tíz forintért oszt. ért.
egy teljes

salon-berendezést

lehesen kapni, s pedig igaz!!!

A berendezés következőkből áll:

- 2 elegáns ablak-függöny fehér csipkéből, bámulandó szép mintákkal.
- 1 hosszú folyosónyeg elpusztíthatatlan algériai-szővetből tarka lombcifrakkal.
- 1 szobor (a kiállításán sokat bámulták) a „kényszerített imát” vagy a „síró gyermeket” ábrázolva.
- 1 Salon virágkosár, fénylik mint a nap, a legpompásabb dísz minden salonnak.
- 1 szép meglehetősen nagy fali tükör.
- 1 Angora-terítő élénk tarka árnyéklattal, minden salon-asztalra alkalmas.
- 1 igen csinos fali-óra, jól jár, jótállás mellett.
- 2 véd-kendő fölött butorokra, brüsseli után. csipkéből
- 2 díszfestmény keretben, legújabb iskolabeli művészek után.
- 2 japáni virágtartó, legfinomabb aranyozással.

Az elősorolt tizenöt tárgy ára mindössze csak **tíz forint o. ért.**

Ugyan-e csoport finomabb kiállításban 15, 20, 25 forinton kapható egyedül.

A M I G O

nemzetközi kiállításából, Bécs, Praterstrasse 9 sz.

Vidéki megrendelések utánvétel, vagy a pénz beküldése mellett pontosan és lelkiismeretesen teljesítenek. — Lada, göngy, szállító-levél és bélyegért semmi sem számítatik.

A kolozsvári állami tanítónő képezdebe az 1874. tanévre az I. osztályba felvételnél magokat tanítónői pályára szánt olyan leány-növendékek, kik 14 életévüket beöltötték, a felsőbb népiskolai tanfolyamat kellő sikerrel bevégezték, egészséges testalkotásuk.

A felveendőknél **felvételi vizsgát kell kiállani** a felsőbb népiskola tantárgyaiból (magyar nyelv, földrajz, Magyarország történelme, számtan, természetrajz, természettan.)

A **felvételi vizsgák f. é. szeptember-hó 24, 25 és 26. napjain** tartatnak az intézet helyiségében.

Az intézetbe lépni szándékozók a fennebbiekre azon felhívással értesítenek, hogy ez iránti kérelmeiket **f. évi szeptember 10-dik napjáig**, mint zárnapi alólírt jegyzőhöz adják be.

A folyamodványhoz melléklendő: 1) keresztleve, 2) iskolai bizonyítvány, 3) bizonyítvány a kellő vallásos és erkölcsös oktatásról, 4) orvosi bizonyítvány, 5) szegénységi bizonyítvány azoktól, a kik a köztartási segédelmet kérik.

Hogy a felveendő növendékeknek mily ruházati darabokat szabad és kell magokkal hozni, valamint a vizsgák rendéről értesülhetni az intézet igazgatóságától.

Kolozsvárt, június 15-kén, 1874.

Az igazgató tanács megbízásából:

KOVÁCSI ANTAL, az ig. tanács jegyzője.

Az első érmelléki BOR-NAGY-KERESKEDÉS megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására juttatni, hogy

június 15-én

fentebbi czég alatti

bor-kereskedésemet

megnyitandom,

hol is úgy közönséges, mint bakator asztali borok, valódi budai sashegy-i és egri vörös borok pecsételt üvegekben, vagy veder, akó és hordó száma; továbbá mindennemű bel- és külföldi **csemege-borok**, francia és magyar pezsgők stb., a legjutányosabb árért kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Kolozsvárt, 1874. június-havában.

(203)

(2—6)

Tisztelettel:

P. MAYER FARKAS, bor nagy-kereskedő.

Raktár: Kolozsvárt, közép-utca a Kisegítő pénztár-egylet házában levő bolti helyiségében.

Árjegyzékek kívánatra ingyen szolgáltatnak ki.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdászánál az év. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Melléklet: Előfizetési felhívás „Magyarország és a Nagyvilág” képes hetilapra.

Esetleg

150,000,

125,000, 120,000, 115,000, 110,000 tallér

főnyereménye az új tőke-kisorsolásnak, a melyet a herceg-brunschweigi kormány biztosít, s kevés hó alatt **43,500** nyereménynek kell eldölnie.

A húzás már

1874 július 23-án és 24-én lesz.

Ára: egy egész eredeti sorsjegynek 4 tallér vagy 6 frt 60 kr.
" " fél " 2 tallér vagy 3 frt 30 kr. o. ért.
" " negyed " 1 tallér vagy 1 frt 65 kr.

Játéktérvek ingyen.

A pénz-beküldése mellett a legtávolabb vidékekre is pontosan és titoktartással teljesítenek a megrendelések; tessék bizalommal fordulni czégünkhez, a mely a fennebbi sorsjegyek árulásával meg van bízva. Nyeremény-lajstrom húzás után azonnal megküldetik.

Lilienfeld testvérek, állampapír üzlete
Hamburgban.

Alólírott gyári árban árul

valódi rumburgi szöveteket

(tisztá lenvászon)

jótállás mellett

3/4 széles, 53 rőfös végben 22 frttól 73 frtig.
1/2 lepedőknek, rőfszámra 1 frt 15 krtól 1 frt 70 krig és
1/4 és 5/8 széles vászon Creas 30 rőfös végét 14 frttól
16 frt 50 krig.

Amerikai gyapotszövetek bécsi rőfe 16 1/2 krtól 45 krig.
Domestic-szövetek 20 " 28
Chiffonok, jeles minőségűek, egy bécsi rőfnél szélesebbek,
16, 17, 18 1/2, 19 1/2, 21, 22, 23, 24 1/2, 26, 27 1/2, 32, 33
és 40 kron bécsi rőf száma.

Teutsch J. B. Segesvárt.

Minta gyűjtemények kívánatra ingyen küldetnek.

Távoli megrendelések utánvétel mellett mindig forduló postával teljesítenek. (155) (2—*)

Legújabbban megjelentek és

Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók:

Id. Zeyk Miklós hátra-hagyott irományai.

Összeszedte és kiadja Zeyk Ádám. I.—II. kötet. Ára 6 frt.

A magyar-birodalom cimerei és színei.

Irta Ivánfi Ede. Ára 4 frt 80 kr.

A kül- és belvilág érzékelhető és érezhető létjelenségei.

Szerkesztette dr. Weisz József. Szövegbe nyomott nyolcz fametszvényvel. Ára 2 frt 80 kr.

Currer Bell Vészmadár.

Regény a tengerész életből. Fordította Kompolthy Tivadar. I.—III.

Ára a 3 kötetnek 2 frt 40 kr.

Szótárak:

Angol — német.

ELWELL, neues vollständiges Wörterbuch der engl. und deutschen Sprache, umgearbeitet und vielfach verbessert. 2 Theile in einem Bande. 16-te Stereotyp-Ausgabe. Halblederband. 3 fl 30 xr.

FELLER, neuestes Taschen-Wörterbuch engl. deutsch und deutsch engl. in einem Bande. 16-te Auflage in Leinenband 1 fl 80 xr.

JAMES, vollständiges Wörterbuch der engl. und deutschen Sprache, zum Gebrauche für alle Stände, 24-te Stereotyp Ausgabe. 2 Theile in 1 Bande. Halblederband 3 fl.

KALTSCHMIDT, neues vollständiges Wörterbuch der engl. und deutschen Sprache nebst einem kurzen Abrisse der engl. und deutschen Sprachlehre. 2 Theile in 1 Bande gebunden 5 fl. 65 xr.

ROTHVELL, neues und praktisches Wörterbuch deutsch engl. und engl.—deutsch. 2 Bände. Leinenband 3 fl 60 xr.

SCHLOSSING, Wörterbuch der engl. und deutschen Sprache, für Techniker, u. Kaufleute. 3-te Auflage. Neue wohlfeile Taschen Ausgabe. Ghftet 90 xr.

THIEME, neues vollständiges Hand-Wörterbuch der engl. und deutschen Sprache. Zwölfte Stereotyp-Ausgabe. 2 Theile in 1 Bande. Ghftet 3 fl 60 xr. in Halblederband 4 fl 35 xr.

PREUSSER, neues vollständiges kritisches Wörterbuch der engl. und deutschen Sprache. 2 Theile in 1 Bande. Halblederband 6 fl 90 xr.

Francia — magyar:

MOLÉ, új francia — magyar és magyar — francia szótár. A legjobb kútfők szerint szerkesztve. Harmadik kiadás, 2 rész füzve 3 frt 20 kr: Egybe kötve csinos félbörkötésben 4 frt.

THIBAUT legújabb francia — magyar és magyar — francia zsebszótára. 2 rész füzve 2 frt 40 kr. A kettő egybe kötve 3 frt.

Francia — német:

KALTSCHMIDT, vollständiges Taschen-Wörterbuch der französis. und deutschen Sprache, 10-te Auflage in Leinenband 1 fl 50 xr.

Praktisches Wörterbuch der franz. und deutschen Sprache in zwei Theile. 2-te Auflage. Broschirt 3 fl 60 xr.

MOLÉ, Neues Taschenwörterbuch der französis. und deutschen Sprache, zum Schulgebrauche. 2 Theile in einem Bande. Halblederband 2 fl 55 xr.

Neues Wörterbuch der französis. und deutschen Sprache, zum Gebrauche für alle Stände. Nach den besten Quellen bearbeitet. 2 Theile in 1 Bande, 29-te Stereotyp Ausgabe 4 fl 50 xr.

Ugyan csak

Stein János kereskedésében kaphatók:

BESZÉLYEK,

német, francia és angol eredeti után fordították többben. Ára 1 frt.

Huszonöt év után.

Tóth Kálmán válogatott költeményei. 2 kötet. Pompás díszkötésben. Ára 3 frt 20 kr.

Három nemzedék.

Széchenyi és Vörösmarty, Kossuth és Petőfi, Deák és Arany. Ára 60 kr.

Egy kép a forradalomból.

Elbeszélés. Irta Bolgár Kálmán. Ára 1 frt.

A komédia elmélete.

A Kisfaludy-társaság által jutalmazott pályamunka.

Irta Névly László. Ára 1 frt.

Kapható Stein János

MEYERS
KONVERSATIONS
LEXIKON

Subskriptions-Einladung auf die
Dritte Auflage

360 Bildertafeln und Karten.

Hofausgabe:
240 wöchentliche Lieferungen à 5 Bgn.

Bandausgabe:
30 broch. Halbbände à 1 Thlr. 10 Bgn.
15 Leinwandbände à 3 " 5
15 Halbfanzbände à 3 " 10

Bibliographisches Institut
in Hildburghausen.

(206)

(1—1)

Bérbe adandó

a maros-vásárhelyi r. katolikus leányiskolának, egy kézi és egy új Siegl-féle gyors-sajtóval ellátott, új betűkkel jól berendezett

könyvnyomdája.

Föltételek: a) ezerkétszáz forintnyi biztosíték; b) hatszáz forint évibér; c) 50 forint lakbér. A bér egynegyede új szerelésre fordítandó. Levél útján alólírottal értekezhetni. A nyomda folyó évi **július elsőjén átvehető.**

Maros-Vásárhelyt, jun. 12. 1874.

VESELY KÁROLY,

maros-vásárhelyi plébános.

(201)

(2—3)

Negyven darab jó vasas

12—30 akós

boros-hordó

eladó.

Értekezhetni felöllek Tordán Mártonfi Jánossal.

Lebert, Klinik.

Legújabbban megjelent és Stein János erd. muz.-egyl. könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:

„Klinik der Brustkrankheiten“

von Dr. HERMANN LEBERT.

2 Bände zu je zwei Abtheilungen. Preis 18 frt.